

**EFEKTYWNI
ENERGETYCZNIE**

**Przepis na sukces:
Wizja i Fundusze
Europejskie**

**ROPS staną przed
nowymi wyzwaniami**

Rodzinne Pikniki Europejskie

**Fundusze unijne na poprawę
jakości świadczeń zdrowotnych**

Spis treści

Aktualności

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 – finisz formalnych negocjacji z Komisją Europejską.....	4
Fundusze Europejskie pomagają uchodźcom.....	10
Fundusze unijne na poprawę jakości świadczeń zdrowotnych.....	12
Łatwiej będzie oddychać.....	13

Fotoreportaż

Rodzinne Pikniki Europejskie.....	14
-----------------------------------	----

Temat numeru

Efektywni energetycznie.....	5
ROPS stanął przed nowymi wyzwaniami.....	8

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”
egzemplarz bezpłatny

Nakład: 4000 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
w Lublinie

ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin

tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40

e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Gospodarka i przedsiębiorczość

Lubelskie wspiera przedsiębiorczość	11
EFS: od żłobków, przez pracę po kluby seniora.....	16
Przepis na sukces: Wizja i Fundusze Europejskie.....	18
Ambasador Województwa i Marka Lubelskie.....	20

Rewitalizacja

Nowe oblicze zalewu miejskiego w Zamościu.....	22
Nowy stary dwór.....	24

Promocja Funduszy Europejskich

Nie tylko „Puls Regionu”.....	19
Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich.....	21
DOFE.....	26

Redakcja: Oddział Komunikacji i Promocji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie: ©UMWL, Adrianna Iwan, Łukasz Frączek, Joanna Widelska, Marcin Tarkowski, Krzysztof Prybuła, Jan Jakub Smarczewski PIXEL, Iwona Kędziera/ROPS Lublin, Biuro projektu „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, Pixabay.

Okładka: Na okładce znajduje się kolaż zdjęć poświęconych zielonej energii

Druk, skład i łamanie: Wydawnictwo DRAGON Sp. z o. o.

E -book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”. E -book znajdziesz na stronie rpo.lubelskie.pl w zakładce Wiadomości – E-publicacje

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 – finisz formalnych negocjacji z Komisją Europejską

W lipcu i sierpniu 2022 roku prace nad projektem programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027 weszły w decydującą fazę formalnych negocjacji z Komisją Europejską. Podczas dwunastu zdalnych spotkań z przedstawicielami Komisji omówione zostały wszystkie Cele Polityki, kwestie horyzontalne oraz dotyczące komunikacji i widoczności. Trzynaste spotkanie, zamykające negocjacje formalne, odbyło się w dniu 16 września.

Marszałek Jarosław Stawiarski (z prawej), Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania RPO Piotr Budyńczuk, Ewa Pachowska-Kurzepa, kierownik Oddziału Programowania w DZ RPO, Robert Chmura, Dyrektor DW EFRR podczas spotkania kończącego negocjacje programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

14 marca 2022 r. Zarząd Województwa Lubelskiego przyjął uchwałę w sprawie zmian w projekcie Programu i jeszcze tego samego dnia dokument został oficjalnie przesłany do Komisji Europejskiej. – *Przekazanie projektu Programu do Komisji było najważniejszym kamieniem milowym w pracach, które trwają nieprzerwanie od 2019 roku. Co szczególnie istotne, w pracach brali udział nie tylko przedstawiciele Instytucji Zarządzającej, ale również szerokie grono interesariuszy i partnerów zewnętrznych. Dzięki temu powstał kompleksowy dokument, który z dumą mogliśmy przekazać do Komisji Europejskiej* – komentuje **Jarosław Stawiarski**, Marszałek Województwa Lubelskiego.

Unijni urzędnicy wykorzystali przysługujący im 3-miesięczny okres na zgłaszanie ewentualnych uwag do Programu. – *Każda z 443 uwag, które wpłynęły do nas 14 czerwca, została dokładnie przeanalizowana i rozpatrzona. Każdej też nadano odpowiedni symbol, w zależności, czy zgodziliśmy się z sugestiami Komisji Europejskiej, czy trwaliśmy przy swoim dotychczasowym stanowisku, czy też udzielaliśmy rozbudowanych wyjaśnień* – mówi **Anna Brzycka**, Dyrektor Departamentu Zarządzania RPO w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie.

15 lipca 2022 r. odbyło się pierwsze spotkanie negocjacyjne. Runda dwunastu spotkań zakończyła się 2 sierpnia br. Następnie na bieżąco trwały prace nad zmianą projektu Programu i stanowiska do poszczególnych uwag, tak, by 16 września br. mogło dojść do ostatniego – trzynastego spotkania, wieńczącego negocjacje. W jego trakcie poruszono kwestię skierowania interwencji w Celu Szczegółowym 1(i) również do jednostek samorządu terytorialnego oraz zagadnienia dotyczące wsparcia obszaru zdrowia psychicznego ze środków EFS+. Przedstawiciele KE podkreślili wzorową współpracę z województwem lubelskim w ramach formalnych negocjacji, stawiając nasz region i projekt programu jako wzór dla innych. – *Spotkanie pozwoliło wypracować ostateczne brzmienie wielu fragmentów naszego programu, co mamy nadzieję*

pozwole na jego zatwierdzenie tak szybko, jak to będzie możliwe – komentuje **Piotr Budyńczuk**, Zastępca Dyrektora Departamentu Zarządzania RPO.

W efekcie negocjacji, przedstawicielom Województwa Lubelskiego, udało się przekonać Komisję Europejską do nowych rozwiązań, takich jak na przykład zapewnienie możliwości finansowania doradcy klimatycznego w każdym powiecie w województwie lubelskim, dopuszczenie możliwości budowy instalacji do unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych czy rozszerzenie wsparcia infrastruktury przyszkolonej o infrastrukturę sportową (jako część większego projektu). Znalazło to odzwierciedlenie w projekcie Programu przyjętym przez Zarząd Województwa Lubelskiego w październiku br.

Zaktualizowany projekt został także pozytywnie zaopiniowany przez złożoną z partnerów zewnętrznych Grupę wspierającą prace nad przygotowaniem Funduszy Europejskich dla Lubelskiego oraz Zespół Sterujący ds. wsparcia procesu opracowania Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021–2027, który działa w ramach Urzędu Marszałkowskiego. Opisany powyżej proces pozwolił na przesłanie projektu Programu do Komisji Europejskiej przez system SFC.

OP RPO

© Joanna Widelska | UMW

Stoją od lewej: Wojciech Kawalec właściciel Zakładu Drzewnego FORESTER, Paweł Banach reprezentujący PUH Banach Center, Kamil Wawrzczak przedstawiciel Kamden Sp. z o.o., Jarosław Siedlanowski Prezes PKS w Międzyrzeczu Podlaskim, Tomasz Pościech Prezes PGKiM w Rykach, Marek Neckier Dyrektor LAWP, Anna Brzyska Dyrektor DZ RPO, Jarosław Stawiarski Marszałek Województwa Lubelskiego, Marek Goluch Prezes LPEC, Ojciec Krzysztof Borodziej Kustosz Sanktuarium w Kodniu, Tomasz Pomiankiewicz Prezes MPKG w Chełmie, Zbigniew Drożdźiel Właściciel firmy Zbigniew DROŹDZIEL PUH D.Z., Marcin Paszko Prezes Zamojskiego Szpitala Niepublicznego.

Efektywni energetycznie

Dzięki dodatkowym pieniądzązom z Unii Europejskiej, które trafiły do naszego województwa w ramach I transzy instrumentu REACT-EU, w błyskawicznym tempie udało się podpisać kolejnych 139 umów z przedsiębiorcami na realizację projektów poświęconych budowie instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE). Pod koniec lipca tego roku z rąk Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego umowy odebrało pierwszych 10 beneficjentów.

– Naszym celem jest wspieranie przedsiębiorstw w procesie transformacji energetycznej. Wierzę, że te dodatkowe środki, które otrzymaliśmy z Komisji Europejskiej pozwolą zmniejszyć rosnące koszty energii w Państwie firmach – mówi **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**. – Będzie to możliwe dzięki wykorzystaniu istniejącego potencjału do produkcji energii ze źródeł odnawialnych, a zwłaszcza energii słonecznej.

26 lipca 2022 r. Komisja Europejska wydała decyzję zatwierdzającą niektóre elementy RPO WL do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla województwa lubelskiego.

W wyniku tej zmiany alokacja programu powiększyła się o blisko 5 mln euro. Środki pochodzą z drugiej transzy instrumentu REACT-EU. Jego celem jest naprawienie szkód społecznych i gospodarczych spowodowanych pandemią COVID-19 oraz przygotowanie się do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność. Pieniądże z drugiej transzy zostaną przeznaczone na wsparcie w obszarze odnawialnych źródeł energii.

Konkurs

Instytucją Organizującą Konkurs jest Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie (LAWP). Na wsparcie firm inwestujących w instalację OZE LAWP przeznaczyła pierwotnie prawie 94 mln zł. Pieniądże pochodzą z

I transzy instrumentu REACT-EU, który Komisja Europejska uruchomiła jako narzędzie wspierające zwalczanie skutków pandemii COVID-19. 6 września br. Zarząd Województwa Lubelskiego zwiększył alokację na konkurs do ponad 120,3 mln zł. Pieniądże pochodzą z II transzy REACT-EU, która została skutecznie wynegocjowana z Komisją Europejską. Zwiększenie alokacji tylko w I rundzie konkursu pozwoliło wybrać do dofinansowania kolejnych 38 Beneficjentów. Dzięki dodatkowym środkom LAWP wesprze więcej projektów również w pozostałych rundach.

O dotacje w konkursie mogli starać się mikro-, mali i średni przedsiębiorcy oraz spółki prawa handlowego z większościowym udziałem jednostek samorządu terytorialnego.

Produkcja energii z OZE w Zajeździe Hajduk w Lublinie
fot. PolskaPress

LAWP podzieliła nabór wniosków na 3 rundy, w których wpłynęło łącznie 649 wniosków o dofinansowanie projektu na całkowitą wartość wynoszącą blisko 819 mln zł, w tym wnioskowane dofinansowanie z UE w wysokości prawie 385,5 mln zł. Stanowi to 410,35 % alokacji unijnej pierwotnie przeznaczanej na nabór.

W ramach I Rundy wpłynęły 352 wnioski. Wnioskodawcy ubiegali się w nich o dofinansowanie projektów w łącznej wysokości prawie 69,2 mln zł. Ocenę pozytywną uzyskało 261 z nich. Dostępne pieniądze pozwoliły wybrać do dofinansowania 158 projektów o łącznej wartości ponad 63 mln zł., z czego 30 mln zł to wkład pochodzący z Funduszy Europejskich.

Z kolei w Rundzie II dot. głębokiej termomodernizacji złożono 187 projektów. Przedsiębiorcy wnioskowali w nich o ponad 107,3 mln zł unijnego wsparcia, podczas gdy alokacja rundy II wynosi nieco ponad 42 mln zł. Do dofinansowania wybrano 74 projekty. Całkowita wartość projektów opiewa na blisko 84 mln zł, zaś ponad 40 mln zł to wsparcie z UE.

W przypadku trzeciej rundy LAWP prowadzi obecnie ocenę złożonych wniosków o dofinansowanie.

Pierwsze umowy

27 lipca br. Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski i Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie Marek Neckier, wręczyli pierwsze 10 umów. Odebrali je:

- Zbigniew Drożdźiel Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe D.Z. W ramach projektu firma zbuduje farmę fotowoltaiczną o mocy po-

nad 460 kWp w Lubyczy Królewskiej. Wartość projektu to ponad 1,7 mln zł, z czego prawie 0,9 mln stanowi wkład UE.

- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmie. W ramach projektu spółka zbuduje dla siebie cztery niewielkie (do 50 kW każda) instalacje. Wyda na ten cel ponad 634 tys. zł z czego 232 tys. zł to wkład UE.

Bemar - modernizacja budynku

- Zakład Drzewny „FORESTER” Wojciech Kawalec. Właściciel firmy zainwestuje ponad 1,5 mln zł w instalację fotowoltaiczną, która zabezpieczy potrzeby energetyczne zakładu. Nieco ponad połowa tej kwoty pochodzić będzie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2021 (RPO WL).
- PHU BANACH CENTER Józef Banach. W ramach projektu zaplanowana została mikroinstalacja fotowoltaiczna, która zapewni firmie własny prąd. Wartość tego przedsięwzięcia to 139 tys. zł, z czego 73 tys. zł to wsparcie z UE.
- Kamden Sp. z o.o. Firma zamierza produkować energię, która pozwoli na zasilanie prowadzonej przez nią restauracji. Na ten cel przedsiębiorca pozyskał z UE blisko 80 tys. zł, zaś ponad 68 tys. zł to wkład własny.
- Dom Pielgrzyma w Kodniu Sp. o.o. podniesie poziom wykorzystania OZE dzięki realizacji projektu wynoszącego 420 tys. zł, z czego 221 tys. zł to wsparcie z UE.
- Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. wybuduje 13 mikroinstalacji fotowoltaicznych na swoich budynkach technicznych. Wyda na to około 1,6 mln zł, z czego 643 tys. zł to wsparcie z UE.
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Międzyrzeczu Podlaskim Sp. z o.o. za 224 tys. zł, (w tym 82 tys. zł wsparcia z UE) zamontuje instalację fotowolta-

Realizacja projektu firmy Jacek Zabandzała – Serwis Samochodowy BOSCH. fot. P. Gąbka

iczną, która zaspokoi jej potrzeby energetyczne.

- Zamojski Szpital Niepubliczny Sp. z o.o. na zastosowanie odnawialnych źródeł energii wyda ok. 240 tys. zł, (w tym 87 tys. zł wsparcia z UE).
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rykach Sp. z o.o. zamontuje instalację fotowoltaiczną na oczyszczalni ścieków „FREGATA” w Rykach”. Na ten cel wyda 254 tys. zł, z czego 93 tys. zł to wsparcie z UE.
- Projekty wybrane do dofinansowania w ramach rundy I dotyczą głównie budowy nowych mikroinstalacji do produkcji energii elektrycznej – mówi **Dyrektor LAWP Marek Neckier**. – Część

beneficjentów planuje rozbudowę istniejących już systemów fotowoltaicznych. Przedsiębiorcy wyprodukowaną energię wykorzystują na potrzeby własne lub sprzedaż. Wśród inwestycji możemy też wyróżnić, oprócz paneli fotowoltaicznych, montaż pomp ciepła oraz budowę magazynów energii.

Przed wszystkimi beneficjentami stoi poważne wyzwanie – ze względu na regulacje unijne wszystkie przedsięwzięcia wsparte z REACT-UE muszą zakończyć się do 31 grudnia 2023 r.

Potrzeby związane z OZE są ogromne

Przed pozyskaniem przez Województwo Lubelskie pieniędzy z instrumentu REACT, w RPO WL kwestii OZE poświęcone były dwa działania. W pierwszym realizowanym przez Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego dofinansowanie unijne w wysokości ponad 800 milionów zł. uzyskało 313 projektów. Z kolei LAWP kwotą ponad 240 milionów złotych, wsparła kolejnych 621 przedsięwzięć.

– Wydaliśmy dotychczas na OZE ponad miliard złotych – mówi Marszałek Jarosław Stawiarski. – Realizując działania finansowane z REACT-EU, ta kwota wzrośnie jeszcze o 125 milionów. Pragnę jednak zapewnić, że także w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2022–2027 nadal będziemy wspierać rozwój „zielonej energii” w regionie.

Wiele przedsiębiorstw Lubelszczyzny wykorzystuje już energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych

ROPS stanął przed nowymi wyzwaniami

Działalność Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie (ROPS), to w ciągu ostatnich kilku lat przedsięwzięcia związane z reakcją na zjawiska niecodzienne. Najpierw pandemia, a od początku 2022 roku skutki ataku Rosji na Ukrainę. Zobaczmy, jak ROPS poradził sobie w tym trudnym okresie.

Dyrektor ROPS Małgorzata Romanko w towarzystwie Marszałka województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego (w środku) oraz Artema Valaha, konsula Ukrainy w Lublinie, prezentuje voucher zapewniający finansowanie remontu budynku przy ul. Zagłoby w Zamościu

Pandemia COVID-19 a działania ROPS w oparciu o środki UE

Wyzwania związane z pandemią COVID-19 w 2020 r. wymagały podjęcia natychmiastowych działań, zmierzających do zabezpieczenia życia i zdrowia Polaków, w tym szczególnie osób objętych instytucjonalnym wsparciem. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie wyszedł naprzeciw zaistniałym potrzebom.

– Dokonałiśmy zmian w realizowanych projektach, a także wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie przygotowaliśmy i zrealizowaliśmy dwa nowe projekty, których celem było zapobieganie skutkom rozprzestrzeniania się pandemii – mówi **Dyrektor ROPS Małgorzata Romanko**. – Pozyskaliśmy też pieniądze z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, które umożliwiły wyposażenie domów pomocy społecznej z terenu województwa lubelskiego.

łącznie na działania związane z zapobieganiem skutkom pandemii COVID-19 ROPS przeznaczył ponad 34 mln zł. Poniżej przegląd projektów i działań związanych z zapobieganiem skutkom pandemii COVID-19:

1. **„Liderzy Kooperacji”** projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa II – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.5 Skuteczna Pomoc Społeczna.

W projekcie w 2020 r. wygosparowano kwotę 2 772 575,11 zł, i przeznaczono ją na wsparcie mieszkańców i pracowników 46 Domów Pomocy Społecznej z woj. lubelskiego poprzez zakup środków ochrony osobistej (maseczki, rękawiczki, czepki, fartuchy, kombinezony itp.) oraz testów antygenowych i wymazowych.

2. **„Standardy w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego dla osób chorujących psychicznie po wielo-**

krotnych pobytach w szpitalu psychiatrycznym” projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Dzięki dokonanej zmianie w projekcie wsparcie otrzymały 44 Domy Pomocy Społecznej w postaci zakupionych maseczek, rękawiczek ochronnych i płynów dezynfekujących na kwotę 356 200 zł.

3. **„Wsparcie działań związanych z przeciwdziałaniem skutkom rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19 w domach pomocy społecznej”** projekt realizowany w ramach

Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym.

Projekt umożliwił wsparcie 47 domów pomocy społecznej na łączną kwotę 23 mln zł. Środki te pozwoliły m.in. na wypłatę dodatków do wynagrodzeń dla pracowników, wyposażenie stanowisk pracy w sprzęt niezbędny do ratowania życia i zdrowia mieszkańców oraz zatrudnienie blisko 100 nowych osób. Dodatkowo, powstałe w projekcie oszczędności przeznaczono na uzupełnienie szybko wyczerpujących się zapasów w postaci środków ochrony osobistej.

4. **„Razem przeciwko COVID-19!”** RPO WL Oś priorytetowa 11: Włączenie społeczne, Działanie 11.2: Usługi społeczne i zdrowotne, Priorytet inwestycyjny 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świad-

Budynek opuszczony przez filię Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy, po remoncie stanie się tymczasowym ośrodkiem pobytu dla uchodźców z Ukrainy

czonych w interesie ogólnym”, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Realizacja działań w tym projekcie umożliwiła wyposażenie 213 ośrodków pomocy społecznej, 20 powiatowych centrów pomocy rodzinie, 11 instytucji opieki paliatywno-hospicyjnej oraz 10 schronisk dla osób bezdomnych w sprzęt niezbędny do walki ze skutkami COVID-19 oraz środki ochrony osobistej. Wartość projektu to ponad 7 mln złotych.

5. „Razem przeciwko COVID-19! - II” RPO WL Oś priorytetowa 11: Włączenie społeczne, Działanie 11.2: Usługi społeczne i zdrowotne, Priorytet inwestycyjny 9iv: Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym”, Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020
Projekt był odpowiedzią na rosnące potrzeby związane z kolejną falą pandemii i wzmocnionym rygiem panującym w instytucjonalnym systemie wsparcia, stąd potrzeba doposażenia instytucji w środki ochrony osobistej oraz rozszerzenia grupy docelowej. Wsparcie otrzymało: 47 domów pomocy społecznej, 11 instytucji opieki paliatywno-hospicyjnej, 10 schronisk dla osób bezdomnych, 95 placówek opiekuńczo-wychowawczych, 56 ośrodków wsparcia i 5 klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 213 ośrodków pomocy społecznej.

Wojna w Ukrainie

Zakończenie realizacji projektów związanych z pandemią COVID-19 nie zakończyło nieoczekiwanych wyzwań związanych z działaniami ROPS. 24 lutego 2022 rozpoczęła się fala migracji związana z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. W związku z tym Samorząd Województwa Lubelskiego poprzez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie rozpoczął realizację projektu pn. „Lubelskie pomaga Ukrainie”. – Jego celem – mówi dyrektor Romanko – jest integracja społeczna poprzez realizację usług społecznych oraz wsparcie socjalno-bytowe osób uciekających z terenu Ukrainy. Grupę docelową projektu stanowi minimum 800 osób uciekających przed skutkami konfliktu zbrojnego z terenu Ukrainy i przebywających obecnie w województwie lubelskim. Warunkiem uzyskania pomocy jest potwierdzenie legalności pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od 24 lutego 2022 r.

W ramach projektu udzielone zostanie podstawowe wsparcie socjalno-bytowe zaś beneficjenci projektu otrzymają wsparcie w zakresie załatwiania spraw życia codziennego, tłumacza, psychologa/prawnika, usługi asystenckiej/wsparcia dziennego.

Zagłoby 8

ROPS w Lublinie zrealizuje także warty nieco ponad 5 mln zł projekt pn. „Lubelskie Pomaga Ukrainie” – utwo-

zenie tymczasowego miejsca pobytu w Zamościu przy ul. Zagłoby 8. Zaplanowano adaptację i wyposażenie budynku w sprzęt umożliwiający realizację przewidzianych w projekcie funkcji mieszkaniowych i społecznych. 6 września tego roku marszałek Jarosław Stawiarski wręczył dyrektor ROPS w Lublinie zobowiązanie do realizacji tego przedsięwzięcia. Do Zamościa przyjechał także Konsul Ukrainy w Lublinie Artem Valah.

Unijne dofinansowanie tego projektu wynosi blisko 5 mln zł i stanowi 99% całkowitej wartości finansowania. Obiekt jest własnością Samorządu Województwa Lubelskiego, ale obecnie nie jest użytkowany.

– Budynek po filii Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy za rok stanie się tymczasowym ośrodkiem pobytu dla uchodźców z Ukrainy. Powstanie 10 mieszkań w dobrym standardzie i specjalistyczne punkty, które pozwolą uchodźcom spokojnie przebyć czas pożogi wojennej i powrócić do swoich domów – mówi **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**.

W obiekcie planuje się też utworzenie i wyposażenie m.in.:

- sali do zabaw dla dzieci,
- świetlicy integracyjnej z multimedialną salą spotkań,
- pralni wraz z suszarnią,
- gabinetów dla specjalistów świadczących wsparcie dla uczestników projektu (psycholog, pedagog, prawnik, doradca zawodowy, tłumacz języka itd.).

Szeroki wachlarz usług doradczych ma służyć dopasowaniu form wsparcia do indywidualnej sytuacji osób zamieszkujących i korzystających z obiektu przy uwzględnieniu członków ich rodzin (np. dzieci wymagających opieki). – Do tej pory ROPS realizował szereg projektów miękkich wspierających uchodźców, a teraz będziemy mieć ofertę kompleksową, która będzie miała na celu wzmocnienie kompetencji społecznych i zawodowych – zapowiada dyrektor Małgorzata Romanko.

Oprócz nadzwyczajnych działań podejmowanych przez ROPS w Lublinie, Ośrodek prowadził także swoją codzienną – zwykłą pracę. O jej szczegółach opowiemy w kolejnym wydaniu „Pulsu Regionu”.

ROPS

Fundusze Europejskie pomagają uchodźcom

Fundusze europejskie to realne wsparcie dla obywateli Ukrainy, którzy w związku z zagrożeniem życia w obliczu toczącej się wojny przybyli do naszego kraju, jako uchodźcy. Od wybuchu wojny (24 lutego br.) do końca sierpnia urzędy pracy z terenu województwa lubelskiego zarejestrowały prawie 1,9 tys. uchodźców z Ukrainy. Skorzystali oni głównie ze staży i prac interwencyjnych finansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny.

Obywatele Ukrainy, dzięki rozszerzeniu grup docelowych w projektach, mogą korzystać z dostępnego wsparcia na takich samych zasadach, jak obywatele Polski. Pomoc oferują urzędy pracy w ramach realizowanych projektów finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego (RPO WL) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Dają one możliwość korzystania ze wszystkich oferowanych usług i instrumentów rynku pracy wymienionych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.

Formy wsparcia oferowane w projektach realizowanych przez urzędy pracy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS):

- pośrednictwo pracy – ze wsparcia może skorzystać każdy poszukujący pracy lub bezrobotny;
- poradnictwo zawodowe – polegające na udzielaniu pomocy przez pracownika urzędu pracy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób poszukujących pracy i bezrobotnych, np. pomoc w wyborze lub zmianie zawodu, zaplanowaniu kariery zawodowej czy określeniu swoich kompetencji i zainteresowań;
- szkolenia zawodowe i bony szkoleniowe (w ramach PO WER) – umożliwiające zdobycie dodatkowych umiejętności, wiedzy, nowych kwalifikacji, bądź podniesienie już posiadanych;
- staże i bony stażowe (w ramach PO WER) – stwarzające szanse na zdobycie nowych umiejętności i zyskanie tak cennego w oczach pracodawców doświadczenia zawodowego;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające rozpoczęcie pracy na własny rachunek (w ramach RPO WL);
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego;

- prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, których celem bezpośrednim jest uzyskanie zatrudnienia;
- bony na zasiedlenie (w ramach PO WER) – wsparcie skierowane do osób, które stanęły w obliczu poszukiwań nowego miejsca pracy poza dotychczasowym

Formy wsparcia oferowane w projektach realizowanych przez urzędy pracy w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

- pośrednictwo pracy – ze wsparcia może skorzystać każdy poszukujący pracy czy bezrobotny, by uzyskać informację o ofertach pracy, giełdach i targach pracy itp.;
- poradnictwo zawodowe – polegające na udzielaniu pomocy przez pracownika urzędu pracy w rozwiązywaniu problemów zawodowych osób poszukujących pracy i bezrobotnych;
- szkolenia zawodowe i bony szkoleniowe (w ramach PO WER) – umożliwiające zdobycie dodatkowych umiejętności, wiedzy, nowych kwalifikacji, bądź podniesienie już posiadanych, co realnie zwiększa szanse na zatrudnienie i rozpoczęcie kariery zawodowej;
- staże i bony stażowe (w ramach PO WER) - stwarzające szanse na zdobycie nowych umiejętności i zyskanie tak cennego w oczach pracodawców doświadczenia zawodowego;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – umożliwiające rozpoczęcie pracy na własny rachunek (w ramach RPO WL);

- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – wsparcie udzielane pracodawcy na stworzenie kolejnego miejsca pracy dla osoby bezrobotnej;
- prace interwencyjne, prace społecznie użyteczne, których celem bezpośrednim jest uzyskanie zatrudnienia;
- bony na zasiedlenie (w ramach PO WER) – wsparcie skierowane do osób, które stanęły w obliczu poszukiwań nowego miejsca pracy poza dotychczasowym miejscem pobytu.

Od 24 lutego do 31 sierpnia br. urzędy pracy z terenu województwa lubelskiego zarejestrowały 1914 poszukujących pracy uchodźców z Ukrainy. Skorzystali oni głównie ze staży i prac interwencyjnych. Część z nich skorzystało także z projektów współfinansowanych z:

- PO WER zrekrutowano 36 osób, udzielając wsparcia w wysokości blisko 121 tys. zł;
- RPO WL zrekrutowano 48 osób, środki poniesione na wsparcie to ponad 220 tys. zł.

Jak skorzystać

Zainteresowani skorzystaniem z możliwości, jakie dają unijne projekty, powinni zwrócić się bezpośrednio do miejskiego lub powiatowego urzędu pracy z terenu województwa lubelskiego. Oferowane wsparcie finansowe ze środków unijnych bez wątpienia przyczyni się do integracji społecznej i odnalezienia się w nowej rzeczywistości naszego, otwartego na przyjęcie uchodźców kraju.

WUP

Punkt Kontaktowy RPO Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie

ul. Obywatelska 4, III piętro, pokój 330, tel. 81 46-35-363
lub 605 903 491, e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Punkt informacyjno-konsultacyjny PO WER Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie

ul. Lubartowska 74 A, I piętro, pokój 100 tel. (81) 46 35 349 lub
605 903 493, e-mail: power@wup.lublin.pl

Biznes zrodzony z pasji

Pomysł na biznes czasami pojawia się w najmniej oczekiwanym momencie. Nie-raz wtedy, gdy nie mamy środków finansowych na jego rozpoczęcie. Naprzeciw temu wychodzi możliwość finansowania działalności gospodarczej ze środków europejskich.

Jednym z Działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO) jest Działanie 9.3 Rozwój przedsiębiorczości, które ułatwia założenie własnej firmy. Wsparcie oferowane w ramach tego działania to m.in. pieniądze na zakup niezbędnego wyposażenia na początku prowadzenia działalności oraz pomoc przy utrzymaniu jej przez pierwszy rok.

Miliony na przedsiębiorczość w regionie

W ramach wspomnianego wyżej Działania RPO podpisano dotychczas 158 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę całkowitą przekraczającą 525 mln zł. Dofinansowanie (środki europejskie wraz z budżetem państwa) wszystkich projektów wyniosło niemal 500 mln zł. Dzięki temu wsparciu powstało 7012 działalności gospodarczych. Tylko w ostatnim naborze nr RPLU.09.03.00-IZ.00-06-001/21 podpisano 39 umów na realizację projektów, których całkowita wartość przekracza 128 mln zł, z czego w bieżącym roku Zarząd Województwa Lubelskiego zawarł 16 umów o łącznej kwocie całkowitej przekraczającą 49 mln zł (stan na koniec lipca 2022 r.).

Biznes z pasji

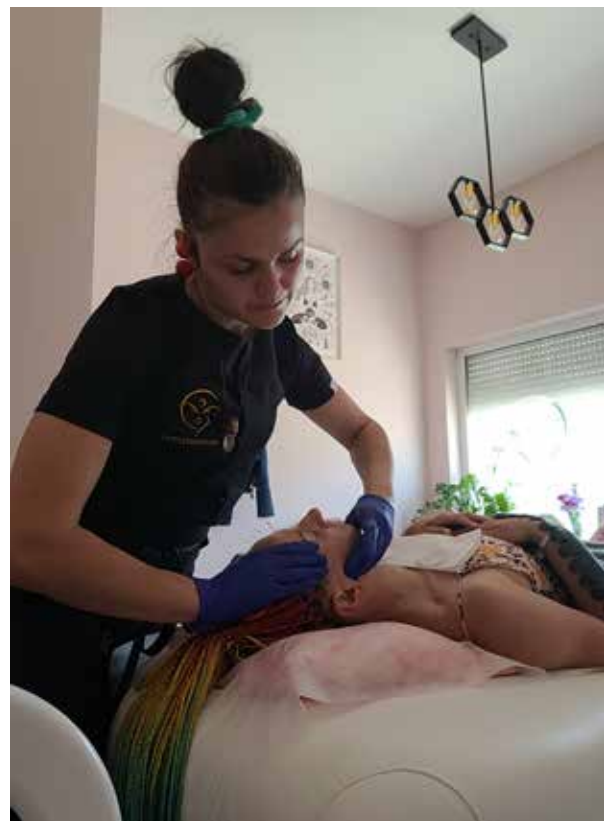
W ramach wspierania przedsiębiorczości w województwie lubelskim powstało wiele ciekawych firm z różnych dziedzin gospodarki. Są wśród nich przedsiębiorstwa z branży motoryzacyjnej, gastronomicznej, kosmetycznej czy medycznej.

Jedną z osób, która założyła własną działalność gospodarczą, jest pani Magdalena Kotyra, która, jak sama mówi, „przekuła pasję w zawód”. W 2021 r. założyła w Lublinie „Szkołę Jachtingu – YACHT KLUB POLSKI Magdalena Kotyra”, dzięki której może prowadzić profesjonalne szkolenia

żeglarskie i motorowodne. Jak sama mówi: – Na początku pozyskanie dotacji na rozpoczęcie działalności wydawało się trudne, ale jak zgłębiłam temat, to postanowiłam spróbować. – Dzięki środkom europejskim pani Magdalena mogła zainwestować otrzymane środki w zakup sprzętu motorowodnego. Sama podkreśla: – Gdyby nie wsparcie finansowe nie mogłabym sobie pozwolić na zakup sprzętu niezbędnego do prowadzenia działalności w takim zakresie. – Nie bez znaczenia było również comiesięczne wsparcie pomostowe w pierwszym roku działalności firmy. Zdaniem pani Magdaleny: – Jest ono niezwykle ważne, bo pozwala zająć się rozwijaniem biznesu i niemartwieniem się z czego zapłacone zostaną niezbędne rachunki.

W odpowiedzi na niszę rynkową

Inną firmą założoną w ramach wsparcia z RPO jest gabinet fizjoterapeutyczny „Fizjoterapeutyczna Aldona Gumieniak” w Lublinie. Jak podkreśla właścicielka: – Gabinet powstał z pasji, ze zdobytego wykształcenia i doświadczenia oraz ze względu na fakt, iż jest to nisza rynkowa. – Jak podkreśla pani Aldona – Fizjoterapeutykę można tak ogólnie podzielić na dwa działy. Pierwszy dotyczy rehabilitacji osób po operacjach plastycznych, a drugi odnosi się do technik manualnych odmładzających trwałe ciało. W obu przypadkach ważne jest holistyczne podejście do pacjenta. – Środki otrzymane z dofinansowania pozwoliły na wyposażenie gabinetu. Pani Aldona podkreśliła: – Zainwestowane środki pozwoliły mi na przygotowanie wygodnego miejsca dla moich pacjentów. Dzięki funduszom europejskim mogłam zakupić wysokiej jakości wyposażenie i sprzęt. – Podczas aplikowania o środki pani Aldonie towarzyszyła lekka obawa, ale jak sama mówi: – Byłam też dość spokojna, bo wiedziałam, że mam dobre zaplecze –

Aldona Gumieniak dzięki Funduszom Europejskim mogła rozpocząć działalność gospodarczą w branży, którą pasjonuje się niemal od zawsze.

know-how, wykształcenie i swoją bazę klientów. – Dzięki wsparciu z RPO pani Aldona uniknęła konieczności zaciągnięcia kredytu na założenie własnej działalności gospodarczej, gdyż, jak sama określiła: – Nie dysponowałam wówczas finansami, które pozwoliłyby mi na otwarcie własnego gabinetu. – Firma istnieje od maja 2021 r. i przynosi oczekiwane korzyści finansowe oraz, jak podkreśla Pani Aldona, „daje mnóstwo satysfakcji”.

Skuteczność przede wszystkim

Dzięki środkom europejskim możemy skutecznie wspierać przedsiębiorczość w województwie lubelskim i sprawiać, że pasja staje się sposobem na życie.

DW EFS

Fundusze unijne na poprawę jakości świadczeń zdrowotnych

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Lublinie zrealizuje projekt o wartości 83,5 mln zł, zakładający utworzenie nowego budynku zabiegowo-anestezjologicznego. Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego dołoży do inwestycji blisko 82,7 mln zł. 24 sierpnia br. dyrektor szpitala Piotr Matej podpisał umowę z wykonawcą inwestycji, firmą Strabag, którą reprezentowali Monika Szczygieł-Gołębiowska i Rafał Dworakowski.

Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski i dyrektor Piotr Matej prezentują mediom założenia nowej inwestycji

Zdrowie przede wszystkim

Jednym z priorytetów Zarządu Województwa Lubelskiego jest sprawna i efektywna ochrona zdrowia. To także poprawa warunków leczenia pacjentów i ich hospitalizacji, a także podnoszenie jakości świadczeń zdrowotnych. Realizacja projektu pn. „Utworzenie systemu zabiegowo-anestezjologicznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie”, zakładającego budowę odrębnego budynku (tzw. budynku R) skomunikowanego z pozostałą częścią placówki, pozwoli na leczenie pacjentów w nowoczesnych i przyjaznych warunkach z zachowaniem zasad bezpieczeństwa epidemiologicznego.

– Tą decyzją i tym ostatnim kontraktem, po 48 latach od wbudowania kamienia węgielnego, zakończymy budowę szpitala. Blok zabiegowo-anestezjologiczny to standard europejski, dzięki któremu unowocześnimy szpital. Od teraz pacjenci będą mieć szybki i ultranowoczesny dostęp do służby zdrowia – podkreśla **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**.

Skorzystają pacjenci

W pięciokondygnacyjnym obiekcie (w tym dwa piętra podziemne) znajdują się:

- Blok operacyjny, w skład którego wejdzie 5 sal operacyjnych z po-

mieszczeniami funkcyjnymi oraz jedna sala hybrydowa z możliwością montażu robota chirurgicznego i urządzeń do neuronawigacji oraz tomografii śródoperacyjnej;

- Oddział Intensywnej Terapii i Anestezjologii obejmujący 18 łóżek usytuowanych w zespołach 2- i 4-łóżkowych
- Centralna Sterylizatornia z bezpośrednią komunikacją z nowym blokiem operacyjnym.

– To dzień historyczny dla szpitala. Niebawem będziemy mogli realizować nasze działania w nowoczesnym miejscu, bezpiecznym dla wykonywania zawodu lekarzy i komfortowym dla pacjentów – mówi dyrektor szpitala **Piotr Matej**. Warto podkreślić także, że dzięki tej inwestycji pacjentom zostaną udostępnione nowe stanowiska respiratorowe oraz zostaną wdrożone właściwe procedury medyczne w Oddziale Intensywnej Terapii, skierowane do pacjentów po przebyciu COVID-19, którzy do tej pory odczuwają jego skutki. Możliwe będzie także leczenie pacjentów przebywających na innych oddziałach w bezpiecznych i nowoczesnych warunkach.

Pieniądze (ok. 82,7 mln zł) na inwestycję pochodzą z EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Jej zakończenie planowane jest na IV kwartał 2023 roku. – Termin jest bardzo ambitny, przed nami zima, ale mam tak dobry zespół, że na pewno damy radę to zrobić – mówiła **Monika Szczygieł-Gołębiowska** z firmy Strabag.

UMWL

Łatwiej będzie oddychać

Prawie 104 tys. ton azbestu znikło z dachów Lubelszczyzny. 29 czerwca podczas specjalnej konferencji podsumowano realizację projektu „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” za lata 2018–2022. W konferencji udział wzięli między innymi Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Michał Mulawa oraz Dyrektor Departamentu Środowiska i Zasobów Naturalnych Janusz Bodziacki.

Dzięki realizacji współfinansowanego ze źródeł unijnych projektu udało się usunąć łącznie prawie 104 tys. ton wyrobów zawierających rakotwórczy azbest

Azbest

W 2017 roku województwo lubelskie było w czołówce regionów, gdzie występował wysoki wskaźnik wyrobów zawierających azbest (470 kg na 1 mieszkańca). Największy problem stanowiła emisja rakotwórczych włókien azbestu. Wdychanie ich powoduje poważne choroby, które rozwijają się bardzo powoli. Objawy azbestozy mogą wystąpić po 10-20 latach, a objawy nowotworów wywołanych azbestem - nawet po 40 latach.

Walka z zagrożeniem

Pierwszym działaniem samorządu województwa dążącym do rozwiązania problemu była realizacja projektu w latach 2012-2016 jeszcze w ramach Funduszu Szwajcarskiego. Pozwolił on na zlikwidowanie 78 tys. ton azbestu u 32 tys. rodzin.

Kontynuacją podjętych działań był projekt podsumowywany w czerwcu

br. W jego realizację zaangażowały się wszystkie (213) gminy województwa lubelskiego. Jego całkowita wartość opiewa na kwotę nieco ponad 45 mln zł., z czego dofinansowanie z Funduszy Europejskich to prawie 41,5 mln zł.

– Sześciokrotnie przeprowadzono nabory wniosków. Łącznie wpłynęło ponad 49 tys. zgłoszeń – mówi Wicemarszałek Województwa Lubelskiego Michał Mulawa. – W całym okresie realizacji projektu zawarliśmy w trybie przetargów nieograniczonych 15 umów na realizację usługi usuwania azbestu. Opiewały one łącznie na prawie 42 mln zł brutto. Mając na uwadze ogromną popularność projektu i oczekiwania mieszkańców, wydłużyliśmy termin realizacji do 2022 roku.

Skorzystać mogli wszyscy

Inicjatywa była kierowana do wszystkich mieszkańców województwa lu-

belskiego, na posesjach których znajdowały się wyroby i odpady zawierające azbest. Gospodarstwa domowe nie ponosiły kosztów związanych z ich demontażem, transportem i utylizacją. Projekt zakładał pozbycie się ok. 79 tys. ton azbestu. Łącznie z 41 tys. lokalizacji usunięto prawie 104 tys. ton wyrobów zawierających ten rakotwórczy minerał.

Zrealizowano także kampanię informacyjno-edukacyjną uświadamiającą mieszkańców regionu w zakresie bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. W ramach kampanii zrealizowano dwie konferencje o charakterze ogólnopolskim objęte patronatem Ministra Przedsiębiorczości i Technologii, Ministra Środowiska i Ambasadora Szwajcarii.

Raport

Na zakończenie realizacji projektu powstał raport podsumowujący w oparciu o założone cele oraz ewaluację. Zawiera on także wytyczne dla przyszłych zadań, jakie powinny być zrealizowane w ramach obowiązujących dokumentów strategicznych.

DŚIZN UM WL

Rodzinne Pikniki Europejskie

– Nasze pikniki służą nie tylko zabawie, ale także edukacji na temat Funduszy Europejskich już najmłodszych mieszkańców naszego województwa – mówi **Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski**. – To niezwykle ważne, aby młodzi ludzie wiedzieli, jak wiele w gminie, powiecie, województwie i w całym kraju zmienia się dzięki tym funduszom. Rozwój przedsiębiorczości, bezpieczne drogi, nowoczesne obiekty sportowe, odpowiednio wyposażone przedszkola i szkoły, czy zrewitalizowane miejsca – to tylko część tych efektów.

Spędź czas wspólnie z rodziną i funduszami

Pikniki były świetną okazją do promowania efektów, jakie przynosi wykorzystanie pieniędzy z Unii Europejskiej. To była nieustanna zabawa sterowana

Trzykrotnie w czasie wakacji spotkaliśmy się z mieszkańcami regionu spędzając wspólnie czas na wesołej zabawie. W ramach funduszowego tournée odwiedziliśmy: Kraśnik, Zamość i Tomaszów Lubelski.

przez animatorów z magikiem Rafaelo na czele.

Na scenie gościnnie występowali artyści Teatru Muzycznego w Lublinie. W ich wykonaniu usłyszeliśmy wiele piosenek pochodzących z bajek i filmów dla dzieci.

Zdjęcie z Syriuszem

Piknikowych gości zabawiali klaun i szczudlarz. Zapraszali do wspólnych zdjęć i udziału w konkursach poświęconych Unii Europejskiej. Wraz z nimi do zdjęć chętnie pozowały: bałwanek Olaf

z Krainy Lodu, Myszka Miki i Syriusz – oficjalna maskotka Unii Europejskiej.

Nie brakowało również przedstawicieli służb mundurowych. Strażacy pokazywali, jak wygląda ich praca podczas akcji gaśniczych, zaś funkcjonariusze Policji znakowali rowery. Z ratownikami medycznymi chętni mogli poćwiczyć udzielanie pierwszej pomocy.

Bawimy się i pomagamy

Wszystkim wydarzeniom towarzyszyła zbiórka pieniężna na rzecz uchodźców z Ukrainy. Prowadzili ją wolontariusze Caritasu.

DZ RPO

EFS: od żłobków, przez pracę po kluby seniora

„Pomagając innym, pomagasz i sobie”. Słowa zacytowanej sentencji mogą być niejako metaforą wsparcia realizowanego z funduszy europejskich. W województwie lubelskim wdrażany jest Regionalny Program Operacyjny na lata 2014–2020 (RPO), dzięki któremu nasz region zmienia się na lepsze. Departament Wdrażania EFS (DW EFS) jest odpowiedzialny za wdrażanie części działań RPO, których podsumowanie przedstawione zostało poniżej.

Zajęcia dla najmłodszych. „Żłobek Rabarbar” prowadzony przez BIALCON Barbara Chwesiuk

Na koniec lipca 2022 r. w trakcie realizacji było jeszcze 306 projektów (z ogólnej liczby 1 103 podpisanych umów), które najpóźniej muszą być rozliczone z końcem 2023 r. Można już zatem zacząć podsumowanie tego, co dzięki środkom europejskim w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), zostało zrealizowane.

Kompleksowe wsparcie regionu

Warto na początku wspomnieć o zakresie wsparcia realizowanym w ramach

RPO. Środki europejskie w ramach EFS pomagają rozwijać przedsiębiorczość, godzić życie zawodowe z prywatnym, wspierają usługi dla mikro-, małych oraz średnich przedsiębiorstw, pomagają sektorowi ekonomii społecznej, poprawiają dostęp do usług społecznych i zdrowotnych, a także wspierają rozwój edukacji.

Od żłobków po kluby seniora

W ramach działań wdrażanych przez DW EFS wartość ogółem wszystkich podpisanych umów wyniosła niemal

2 mld złotych, z czego dofinansowanie (Środki Unii Europejskiej i budżetu państwa) stanowiły 1,8 mld zł.

Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy

Zarząd Województwa Lubelskiego (ZWL) podpisał 248 umów o łącznej wartości dofinansowania ponad 639 mln zł (w ramach działań, za które odpowiada DW EFS). Dzięki tym środkom utworzonych zostało ponad 7 tys. działalności gospodarczych i utworzono 2655 miejsc opieki nad dziećmi do

Gmina Spiczyn realizuje w swoich szkołach projekt „Kompetencje kluczowe w gminie Spiczyn”

lat 3, co umożliwiło ich opiekunom, głównie kobietom, powrót na rynek pracy.

Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian

To kolejny obszar działań wdrażanych przez DW EFS. W ramach niego podpisane zostały 123 umowy na łączną wartość dofinansowania przekraczającą 207 mln zł. Dzięki środkom wydatkowanym w ramach działań w tej osi priorytetowej w województwie lubelskim niemal 124 tys. osób zostało objętych programem zdrowotnym. W naszym województwie zrealizowane zostały programy profilaktyki nowotworowej (raka szyjki macicy, jelita grubego oraz raka piersi). Ponad 10 tys. osób pracujących zostało objętych szkoleniami i doradztwem, a ponad 4,2 tys. pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy podjęło lub kontynuowało zatrudnienie.

Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne

W jej ramach w części realizowanej przez DW EFS, ZWL podpisał 233 umowy opiewające na dofinansowanie w wysokości 417 mln zł. Niemal 23 tys. osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostało objętych usługami społecznymi, a ponad 17 tys. objęto usługami zdrowotnymi. Zaangażowanie środków europejskich

pozwoлиło m.in. na zrealizowanie programów profilaktycznych w zakresie: wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu, głosu i mowy wśród uczniów klas I szkół podstawowych, nadwagi i otyłości wśród uczniów klas IV – VI szkół podstawowych, programu profilaktyki wad postawy i zaburzeń rozwoju ruchu wśród uczniów w wieku 10–14 lat oraz boreliozy. Dzięki funduszom europejskim wsparty został sektor społeczny – ponad 1,4 tys. podmiotów ekonomii społecznej objęto kompleksowym wsparciem ze środków EFS, m.in.

w zakresie podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników czy tworzenia miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej. Do końca lipca 2022 r. zostało utworzonych 716 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych.

Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

To kolejny obszar wspierany w ramach funduszy europejskich w naszym regionie. W ramach działań w tej osi podpisano 499 umów na kwotę dofinansowania przekraczającą 555 mln zł. Dzięki tym środkom możliwe było stworzenie w województwie lubelskim ponad 3,5 tys. miejsc wychowania przedszkolnego, ponad 49 tys. uczniów szkół ponadpodstawowych podniosło kwalifikacje lub kompetencje, a wśród osób dorosłych o niskich kwalifikacjach było to 12 tys.

Wartości podane w niniejszym artykule stanowią dane na dzień 31 lipca br. i dotyczą działań wdrażanych przez Departament Wdrażania EFS. Warto podkreślić, że ze względu na fakt, iż część projektów jest jeszcze w trakcie realizacji, więc wartości te ulegną zwiększeniu. Nie mniej już teraz możemy dostrzec jak wiele, w kontekście rozwoju województwa lubelskiego i jego mieszkańców, zawdzięczamy skutecznemu wdrażaniu RPO.

DW EFS

Stowarzyszenie POSTIS realizujące projekt „Aktywni w Centrum” zajęło się bezrobotnymi korzystającymi ze świadczeń pomocy w gminie Świdnik

Przepis na sukces: Wizja i Fundusze Europejskie

Czy spełnianie marzeń jest trudne? Przykłady przedsiębiorców, którzy dziś z dumą spoglądają wstecz na swoje działania, świadczą o tym, że wszystko jest możliwe – bez odpowiedniego wsparcia trudno jest jednak pokonywać kolejne szczyty. Historia firmy Implantik z Krasnegostawu to inspirująca opowieść o tym, jak dążyć do wyznaczonych celów... i dlaczego Fundusze Europejskie mogą być kluczowym składnikiem sukcesu.

Wczoraj

Młodzi, ambitni, pełni pomysłów oraz nadziei – tacy właśnie byli Michał i Kinga, kiedy po rocznym pobycie na praktykach w Rzymie stwierdzili, że czas wziąć przyszłość w swoje ręce. Wiara to jedno, ale przekucie myśli w działania wymagało od nich również niezwyklej odwagi i kreatywności.

Fundusze Europejskie pojawiły się w ich życiu już na początku drogi zawodowej – obecność nowych możliwości w Polsce była jednym z powodów, dla któ-

rych ten zgrany duet postanowił wrócić do ojczyzny. Pieniądze pozyskane między innymi z programu operacyjnego ZPORR (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego) pozwoliły wdrożyć pierwsze skromne inwestycje. Wówczas nie wiedzieli jeszcze, że będzie to początek pięknej przygody, która przysłuży się do rozwoju nie tylko ich jako przedsiębiorców, ale również całej implantologii na Lubelszczyźnie.

Rozważne decyzje wynikające z obserwacji rynku, ale i gotowość do podję-

cia ryzyka były strzałem w dziesiątkę – jako Implantik wykorzystali zarówno świeże spojrzenie na branżę stomatologiczną, jak i potencjał najnowszej technologii cyfrowej. Dzięki Funduszom Europejskim stali się prekursorami nowej jakości wśród usług stomatologicznych i protetycznych – zakup innowacyjnych urządzeń opartych na nowatorskich zdobyczach nauki (na przykład tomografu 3D czy systemu CAD/CAM) pozwolił na przeniesienie kompleksowej obsługi pacjenta na wyższy, nieznan-

Kinga i Michał Kort, właściciele Implantik. Autor: Piximo

dotychczas poziom. Kwestią czasu było więc uświadomienie sobie, że dalszy rozwój będzie stanowił już nie tylko ewentualność, lecz niecierpiącą zwłoki konieczność.

Dzisiaj

Wynajmowany lokal szybko przestał być wystarczającą przestrzenią do wielokierunkowego rozwoju. Z pomocą dofinansowania z UE powstała zatem dzisiejsza siedziba kliniki Implantik usytuowana w malowniczym Krasnymstawie. Nacisk na najwyższe standardy w obsłudze pacjentów przyniósł nadspodziewane owoce – choć 400 m² sugeruje znaczną powierzchnię użytkową, dzięki możliwościom uzyskanym poprzez Fundusze Europejskie na horyzoncie coraz wyraźniej kreśli się potrzeba jej powiększenia.

Kinga i Michał regularnie korzystają z dofinansowań z UE i otwarcie przyznają, że wsparcie generowane przez te środki jest wprost nieocenione. Klucz do sukcesu? Jest ich zapewne cały pęk, ale kluczowym nomen omen ogniwem jest starannie określona wizja: nieustanne stawianie pacjentów na pierwszym miejscu i roztropne korzystanie z najnowszych zdobyczy technologicznych. Ten pierwszy aspekt to zasługa niezwykłego profesjonalizmu właścicieli, przewaga technologiczna natomiast zostaje zapewniona dzięki Funduszom Europejskim. Niezaprzeczalnym potwierdzeniem na trafność tych działań są liczne nagrody, jakimi dotychczas uhonorowani zostali Kinga

i Michał – „Najlepszy Gabinet Stomatologiczny w Polsce”, „Luksusowa Marka Roku” czy godna podziwu nominacja do konkursu „Lider innowacji 2021” mówią same za siebie.

Jutro

W jakich barwach rysuje się przyszłość kliniki Implantik? Właściciele nie mają wątpliwości – absolutnym priorytetem jest holistyczna obsługa pacjenta. Powstała przy klinice strefa wellness zostanie rozbudowana tak, aby zapewniać pacjentom maksymalny komfort i trwałe efekty działań stomatologicznych i protetycznych.

Dostępna w klinice endermologia i szeroki wachlarz zabiegów upiększających pozwalają bowiem niwelować zmiany skórne wynikające z zabiegów na zębach, a co za tym idzie, skutecznie potęgują zadowolenie pacjentów z efektu końcowego. Właściciele kliniki Implantik zamierzają również nieprzerwanie kontynuować wdrażanie najnowszych technologii i zgodnie przyznają, że bez Funduszy Europejskich na pewno nie byłoby dziś w tym bardzo satysfakcjonującym ich miejscu. Choć środki finansowe pozwalają zobaczyć fizyczne skutki rozwoju, poczucie spełnienia wynikające z dawania społeczeństwu czegoś wartościowego nie ma żadnej ceny. Wystarczy tylko i aż wizja. Jeśli ją posiadasz, zaryzykuj – masz pełne wsparcie Funduszy Europejskich.

EventStudio/LAWP

Siedziba firmy Implantik. Autor: Implantik

Nie tylko „Puls Regionu”

Postuchaj

Podcasty

Reportaż

Magazyn Lubelskie Fundusze Europejskie

Zobacz

Prawdziwe historie

Inwestycje

Ambasador Województwa i Marka Lubelskie

W sobotę 27 sierpnia 2022 r. w Centrum Spotkania Kultur odbyła się XXIII edycja Gali Ambasador Województwa Lubelskiego połączona z XVI edycją projektu gospodarczego Marka Lubelskie, podczas której poznaliśmy laureatów uhonorowanych tytułem Ambasadora Województwa Lubelskiego.

Ambasador Województwa

- W kategorii FIRMA statuetka trafiła do firmy Erkado Sp. z o.o. – producenta drzwi wewnętrznych, zewnętrznych oraz akcesoriów drzwiowych, która istnieje na rynku od ponad 40 lat. W produktach skutecznie łączy tradycje rzemieślnicze z najnowszymi rozwiązaniami.
- W kategorii INSTYTUCJA nagrodę otrzymała Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie – jedna z najbardziej innowacyjnych uczelni regionu i kraju oraz największa cywilna uczelnia lotnicza w Polsce, która kształci pilotów, mechaników i dyspozytorów lotniczych.
- W kategorii OSOBA laureatem została Pani prof. dr hab. n. med. Elżbieta Starosławska – Dyrektor Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej im. św. Jana z Dukli. Profesor Starosławska dzięki zaangażowaniu i determinacji stworzyła zespół znakomitych specjalistów.
- Tytuł Ambasadora specjalnego trafił do Pana Tomasza Wójtowicza – reprezentanta Polski w piłce siatkowej, złotego medalisty Mistrzostw Świata w Meksyku w 1974 r. oraz Igrzysk Olimpijskich w Montrealu w 1976 r., wielokrotnego medalisty Mistrzostw Europy.

Tytuły i statuetki Ambasadora przyznawane są wybitnym osobom, instytucjom i firmom, które wniosły istotny wkład w promowanie województwa lubelskiego w kraju i poza jego granicami. Włącznie z XXIII edycją gali tytułem ambasadora uhonorowaliśmy już 70 ambasadorów: artystów, sportowców, naukowców, a także instytucji naukowych, szkół wyższych, szpitali, muzeów oraz przedsiębiorstw regionu.

Z kolei tytuł ambasadora specjalnego trafił już do 6 podmiotów.

Marka Lubelskie

Podczas gali zostały wręczone również certyfikaty projektu gospodarczego Marka Lubelskie dla 5 firm z naszego województwa:

- Czarna Malina Barbara Rusiecka-Górnica – firma zajmująca się certyfikowaną plantacją czarnej maliny w Polsce, z której wytwarza ekologiczne produkty najwyższej jakości o działaniu przeciwbakteryjnym, mającym znaczenie w prewencji chorób nowotworowych.
- Ekologiczne Gospodarstwo „Pod Kasztanem” Robert Janowski – przedsiębiorstwo specjalizujące się w hodowli bydła mlecznego i przetwórstwie mleka.
- K&M Business Marek Korczyk – producent doskonałych olejów zimnotłoczonych (Inianego, konopnego, rzepakowego, kokosowego i z czarnuszki), które wyróżnia

bogactwo naturalnych składników odżywczych.

- Winnica Kazimierskie Wzgórza Marek Rak, Bogumiła Rak S.C. – producent wina gronowego z winogron pochodzących z upraw własnych.
- Wrap Masters Sp. z o.o. – firma znana jako „Ubieramy Samochody.pl” zajmuje się szeroko pojętym carwrappingiem, czyli oklejaniem pojazdów.

Projekt gospodarczy Marka Lubelskie realizowany jest od 2007 r. i promuje najlepszych, którzy prowadzą działalność gospodarczą w regionie. Certyfikatem Marka Lubelskie zostało wyróżnionych już 91 przedsiębiorstw z województwa lubelskiego, a znak ten kojarzy się z wysoką jakością produktów i usług.

Uroczysta gala zakończyła się koncertem gwiazdy wieczoru – Ani Dąbrowskiej, wokalistki, która otrzymała statuetkę Ambasadora w 2019 r.

DGIWP

Zarząd Województwa Lubelskiego w towarzystwie laureatów tegorocznej edycji Gali Ambasador Województwa Lubelskiego

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich (PIFE) to miejsca, w których możesz otrzymać informacje na temat środków z Funduszy Europejskich (FE). Mowa tu nie tylko o dotacjach, ale również o pożyczkach, które są udzielane na warunkach znacznie korzystniejszych niż w banku. Co ważne, konsultacje te są prowadzone bezpłatnie!

Usługi świadczone przez PIFE obejmują:

- ocenę, czy Twój pomysł na projekt ma szansę otrzymać dotację lub preferencyjną pożyczkę z FE;
- zakwalifikowanie Twojego pomysłu do konkretnego priorytetu i działania w programie finansowanym z FE;
- informację o warunkach, kryteriach i procedurach przyznania dofinansowania;
- szczegółowe wyjaśnienia dotyczące procesu ubiegania się o dofinansowanie (w tym informacje na temat instytucji przyznającej dofinansowanie);
- wsparcie w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie (Uwaga! Pracownik PIFE nie napisze za Ciebie wniosku! Nie udzieli Ci także informacji, czy istnieją w okolicy firmy, które zrobią to za Ciebie odpłatnie);
- pomoc w realizacji i rozliczeniu projektów poprzez objaśnienia w zakresie dokumentów, terminów, procedur.

Formy świadczenia usług specjalistów PIFE:

- konsultacja mailowa/kontakt online;
- konsultacja telefoniczna/wideorozmowa;
- konsultacja bezpośrednia – na konsultację bezpośrednią najlepiej umówić się telefonicznie lub mailowo. Wtedy będziesz miał pewność, że ekspert poświęci Ci odpowiednią ilość czasu i uwagi;
- konsultacja indywidualna – możesz umówić się z ekspertem PIFE na

indywidualne konsultacje w odpowiadającym Ci miejscu.

Mobilny Punkt Informacyjny

Chciałbyś spotkać się z ekspertem PIFE, ale w Twojej miejscowości nie ma żadnego Punktu Informacyjnego?

Szansą dla Ciebie są:

- Mobilne Punkty Informacyjne, organizowane we współpracy z samorządami lub innymi instytucjami w pobliżu Twojego miejsca zamieszkania;
- spotkania informacyjne/webinaria oraz szkolenia – PIFE organizuje bezpłatne wydarzenia, w których możesz wziąć udział, aby poszerzyć oraz usystematyzować swoją wiedzę na temat środków z FE. Aby być na bieżąco z tymi informacjami, warto śledzić stronę: <https://rpo.lubelskie.pl/rpo/wiadomosci/wydarzenia/>.

Od 1 stycznia 2022 r. podmioty zainteresowane realizacją inwestycji w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego mogą korzystać z pomocy konsultantów w Głównym Punkcie Informacyjnym Funduszy Europejskich (GPI)

DZ RPO

Punkty PIFE zawsze cieszą się znacznym zainteresowaniem.

Jak skontaktować się z PIFE?

- Główny Punkt Informacyjny w Lublinie ul. Stefczyka 3b, p.0.17, tel.: 81 441 68 64, 81 441 65 47, kontakt@feu.lubelskie.pl;
- Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej ul. Warszawska 14, p. 319, tel.: 83 343 58 44, bialapodlaska@feu.lubelskie.pl;
- Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie pl. Mickiewicza 37, p. 112, tel.: 82 565 19 21, 514 924 194, chelm@feu.lubelskie.pl;
- Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu ul. Partyzantów 3, p. 22, tel.: 84 638 02 67, 514 923 981, zamosc@feu.lubelskie.pl.

Nowe oblicze zalewu miejskiego w Zamościu

Widok z lotu ptaka na zalew w Zamościu z plażą, pomostami i ścieżką pieszo-rowerową

Zamość zwany również „perłą renesansu”, „miastem arkad” czy „Padwą północy”, to przede wszystkim unikatowe na skalę europejską zabytki na czele ze Starym Miastem, wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO oraz fragmentami dawnej Twierdzy Zamość, które świadczą o historii i potędze tego miejsca i stanowią główny cel turystycznych wizyt. Jednak Zamość to nie tylko zabytki i atmosfera dawnych czasów, to również turystyka i rekreacja bliżej natury.

Twierdza wzbogaciła się o nowe atrakcje

Nie trzeba nikogo przekonywać, że renesansowe miasto-twierdza, jakim jest Zamość, zaprojektowane na zlecenie Jana Zamojskiego przez włoskiego architekta Bernardo Morando, jest jednym z ważniejszych miejsc na turystycznej mapie Polski. Warto jednak przypomnieć, że Zamość to nie tylko Stare Miasto, Rotunda, muzea i galerie. To również miejsce dla osób preferujących aktywny wypoczynek. Liczne szlaki turystyczne, piesze i rowerowe ułatwiają zwiedzanie okolic i znajdującego się w bliskim sąsiedztwie Roztocza, a miłośnicy fauny mają okazję zwiedzić jedyny w województwie lubelskim ogród zoologiczny. Teraz, dzięki zakończonej w tym roku inwestycji dotyczącej rewitalizacji zalewu miejskiego,

lista atrakcji turystycznych Zamościa powiększyła się o kolejny punkt.

Zamojski zalew

Zbiornik powstał jeszcze w latach 60. ubiegłego wieku. Jego część północna, znajdująca się w pobliżu Starego Miasta, służyła jako sezonowe kąpielisko. Niestety, stan zbiornika jak również brak infrastruktury towarzyszącej nie zachęcały do korzystania z tego miejsca. Realizacja projektu pt. „Zwiększenie dostępności zalewu miejskiego w Zamościu jako miejsca aktywnej rekreacji w sąsiedztwie zamojskiego zespołu staromiejskiego” współfinansowanego z pieniędzy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 zdecy-

dowanie zwiększyła potencjał tego ważnego kompleksu przyrodniczego Zamościa oraz wzbogaciła ofertę turystyczno – rekreacyjną miasta.

Co się zmieniło?

Projekt dotyczył zarówno przebudowy samego zbiornika wodnego, jak również infrastruktury niezbędnej do jego pełnego udostępnienia i wykorzystania przez mieszkańców oraz turystów. Z istotniejszych prac w obrębie zbiornika można wskazać między innymi częściową wymianę i uzupełnienie piasku na plaży i kąpielisku oraz utworzenie wyspy, która docelowo ma stanowić ostoję dla ptactwa wodnego.

W okolicach zalewu utworzono również remizy, czyli niewielkie powierzchniowo obszary pokryte drzewami, krzewami

Ścieżka pieszo-rowerowa przy zalewie w Zamościu i zatoczek z ławką, stojakiem na rowery i tablicą edukacyjną

i inną roślinnością, zapewniające odpowiednie warunki dziko żyjącym zwierzętom. Wzdłuż zalewu wykonano ścieżkę pieszo-rowerową wraz z oświetleniem oraz zatoczkami wyposażonymi w ławki, stojaki rowerowe i kosze na śmieci. Ścieżka ta stanowi jednocześnie dydaktyczną ścieżkę przyrodniczą z tablicami informacyjno-edukacyjnymi, dotyczącymi przyrodniczych uwarunkowań terenu, aspektów ochrony środowiska oraz przedstawiającymi występujące na tym terenie gatunki roślin i zwierząt. Na trasie ścieżki wybudowano również skierowany w stronę lasu pomost oraz kładkę, służące do obserwacji przyrody

i podziwiania krajobrazu. W pobliżu zalewu wybudowano także dwa parkingi dysponujące łącznie ponad 170 miejscami postojowymi. Rolę zaplecza magazynowo-socjalnego oraz handlowego pełni zespół stalowych kontenerów wyposażonych w niezbędne media oraz zamontowane na dachu moduły fotowoltaiczne o łącznej mocy 16,5 kWp. Obiekt wyposażono ponadto w bezprzewodowy dostęp do Internetu oraz system monitoringu wizyjnego umożliwiający dozór terenu.

Warto przypomnieć, że oficjalne otwarcie Zalewu nastąpiło 24 lipca 2022 r. podczas Rodzinnego Pikniku Europej-

skiego. Zdjęcia między innymi z tej imprezy publikujemy na stronach 14–15.

Inwestycja za pieniądze z UE, to tylko początek

Wartość projektu wyniosła blisko 8,5 mln zł, a wsparcie z budżetu UE przekroczyło 5,6 mln zł. Szacuje się, że ze z obiektu skorzysta co najmniej 2,5 tys. osób rocznie. Miasto Zamość planuje również w najbliższej przyszłości przeprowadzenie kolejnych inwestycji wzbogacających ofertę zrewitalizowanego obiektu.

DW EFRR

Zalew zyskał nowe pomosty i widokowy taras

Nowy stary dwór

Jeszcze niespełna sto lat temu pełniły one ważne funkcje gospodarcze, stanowiły ośrodki życia wiejskiego, miały silny wpływ na kulturę, obyczaje i tradycję. Dziś często zapomniane i popadające w ruinę. Są jednak miejsca, gdzie mają szansę odzyskać dawny blask i znaleźć się w centrum zainteresowania, służąc jednocześnie lokalnej społeczności oraz turystom. Dwory polskie, bo o nich mowa, to część naszego dziedzictwa, które należy ratować.

Dwór w Stawie Noakowskim

Staw Noakowski to wieś położona w środkowej części gminy Nielisz, nad rzeką Wieprz, w obrębie Padołu Zamajskiego. W drugiej połowie XIX w. Adolf Noakowski, ówczesny właściciel majątku, wybudował tam murowany dwór, przy którym założył okazały park. Po roku 1945 dwór podzielił los większości polskich budowli tego typu i został wywłaszczony, pełniąc od tego momentu funkcję szkoły podstawowej. Po likwidacji szkoły zaczął stopniowo niszczeć. Na szczęście władze Gminy Nielisz podjęły decyzję o przeprowadzeniu generalnego remontu tego zabytkowego obiektu i przygotowały projekt jego rewitalizacji. W 2019 r. projekt pt. „Rewitalizacja dworu w Stawie Noakowskim” uzyskał wsparcie finansowe udzielone przez Zarząd Województwa Lubelskie-

go ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 13.3 Rewitalizacja obszarów wiejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Celem projektu, oprócz uratowania dworu od całkowitego zniszczenia, było wzmocnienie potencjału rozwojowego zdegradowanego obszaru, a w rezultacie poprawa jakości życia mieszkańców. Wartość całej inwestycji przekroczyła 5,5 mln zł, natomiast dofinansowanie z UE wyniosło ponad 3 mln zł.

Przywracanie dworskiego blasku

Koncepcja rewitalizacji, oprócz zachowania walorów historycznych dworu, ukierunkowana została na pełne wykorzystanie potencjału obiektu w kon-

tekście jego możliwości użytkowych, w tym przede wszystkim turystyczno-rekreacyjnych. Wynika to w dużej mierze z lokalizacji zespołu. Sąsiaduje on z popularnym zbiornikiem wodnym w Nieliszu oraz szlakiem Green Velo i tym samym wpisuje się w turystyczny charakter tego obszaru.

Z uwagi na bardzo zły stan techniczny dwór wymagał przeprowadzenia gruntownych prac remontowo-konserwatorskich łącznie z wymianą okien, drzwi i dachu oraz wymiany instalacji elektrycznych i sanitarnych. Na poddaszu odrestaurowanego budynku powstały pokoje z 14 miejscami noclegowymi, a na parterze miejsca szkoleniowe, sala restauracyjna, sala fitness i sale warsztatowe. Dodatkowo w piwnicach znajduje się siłownia oraz pomieszczenie, w którym zaplanowano budowę sauny.

Elewacja frontowa odrestaurowanego dworku w Stawie Noakowskim

Park zyskał nową funkcjonalność

Zespół parkowy otaczający dwór również przeszedł istotną metamorfozę zarówno pod względem wizualnym, jak i użytkowym. Dzięki nowej infrastrukturze, (altana z grillem, wędzarnią i piecem chlebowym; altana wypoczynkowa; ławki; punkty i tarasy widokowe) wkomponowanej w zrewitalizowaną zieleni możliwa będzie między innymi organizacja wydarzeń plenerowych. Dodatkową atrakcją będzie z pewnością tężnia solankowa, w której będzie można skorzystać z inhalacji wspomagających leczenie chorób górnych dróg oddechowych. W planach jest również powstanie obok dworu kawiarni, a także restauracji, w której mają być serwowane dania regionalne.

Dzięki kompleksowej rewitalizacji budynku i jego otoczenia okoliczni mieszkańcy zyskali atrakcyjne miejsce umożliwiające aktywizację i integrację, a potencjalni turyści kolejny ciekawy punkt na turystycznej mapie naszego województwa.

DW EFRR

Widok z lotu ptaka na odrestaurowany dwór w Stawie Noakowskim oraz otaczający budynek park z drzewami, alejkami, altaną i tarasem widokowym

Dwór zyskał nie tylko nową elewację, ale także nową funkcjonalność wewnątrz

Dobry start Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju

Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju w ciągu zaledwie 7 miesięcy swojej działalności operacyjnej zaangażował blisko 30 mln złotych, dzięki czemu udzielił wsparcia przedsiębiorcom z województwa lubelskiego. W ciągu tego czasu zawarto ponad 70 umów.

Lubelski Regionalny Fundusz Rozwoju to instytucja samorządowa, która została powołana z inicjatywy Zarządu Województwa Lubelskiego pod kierownictwem Marszałka Jarosława Stawiarskiego. Jej celem jest udzielanie finansowego wsparcia mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom, prowadzący swoją działalność na terenie województwa lubelskiego. Z oferty mogą także skorzystać start-upy – inwestorzy na etapie organizacyjnym lub we wczesnej fazie rozwoju, działający w obszarach, które w oparciu o Strategię Rozwoju Województwa Lubelskiego w perspektywie do 2030 r. oraz Regionalne Programy Operacyjne chcą wykorzystywać potencjał regionu.

– Misja, którą powierzył nam Zarząd Województwa Lubelskiego, polega na zbudowaniu regionalnego systemu finansowania, którego podstawowym celem jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na Lubelszczyźnie. Pomimo iż marka LRFR istnieje stosunkowo niedługo, to dzięki dynamicznie rosnącej liczbie pożyczek udzielonych w tak krótkim czasie, konkurencyjnej ofercie oraz uczestnictwie w najważniejszych wydarzeniach gospodarczych w regionie udało nam się zaznaczyć swoje miejsce wśród instytucji wspierających przedsiębiorców – mówi **Rafał Langiewicz, prezes za-**

rzędu Lubelskiego Regionalnego Funduszu Rozwoju Sp. z o.o.

Kluczowym zadaniem Funduszu jest likwidowanie barier w dostępie do kapitału poprzez oferowanie różnych zwrotnych instrumentów finansowych. LRFR oferuje obecnie przedsiębiorcom następujące rozwiązania finansowe:

pożyczka inwestycyjna przeznaczona na finansowanie przedsięwzięć, których celem jest odtworzenie, modernizacja lub powiększenie wartości majątku trwałego jak również zakup wartości niematerialnych i prawnych bądź nabycie udziałów w przedsiębiorstwach lub papierów wartościowych, **pożyczka hipoteczna** przeznaczona na zakup gruntów, budynków i lokali, budowę lub modernizację nieruchomości przeznaczonych na cele związane z prowadzoną działalnością,

pożyczka obrotowa przeznaczona na finansowanie wydatków bieżących, wydatkowanych na dowolny cel,

pożyczka konsolidacyjna przeznaczona na pomoc dla przedsiębiorców chcących poprawić płynność finansową przedsiębiorstwa, zwłaszcza w przypadku problemów spowodowanych oddziaływaniem pandemii COVID-19, czy kryzysem wywołanym agresją zbrojną na Ukrainę, wraz z możliwością otrzymania dodatkowych środków przeznaczonych na cele bieżące.

Budżet, którym dysponuje Fundusz w ramach swojej działalności są to pochodzące z Unii Europejskiej środki finansowe, które były wykorzystywane do realizacji zadań w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013, a dzięki inicjatywie Marszałka Jarosława Stawiarskiego wróciły do regionu do wykorzystania

jako źródło wsparcia finansowego dla przedsiębiorców.

Siedziba spółki mieści się w Lublinie na parterze budynku Lubelskiego Centrum Konferencyjnego przy ul. Artura Grotggera 2. Fundusz posiada również stacjonarne oddziały na terenie woj. lubelskiego: w Chełmie, Zamościu i Białej Podlaskiej. Na zainteresowanych pożyczkami przedsiębiorców czekają zespoły ekspertów, pracowników z dużym doświadczeniem pracy na rynku finansowym, którzy pomogą w wypełnieniu wniosku i dokumentacji pożyczkowej.

Szczegółowe informacje działalności LRFR znajdują się na stronie internetowej: www.lrfr-lubelskie.pl.

* * *

Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego:

– *Powołanie Funduszu udzielającego wsparcia finansowego mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom w regionie było działaniem spowodowanym chęcią wywarcia wpływu na ożywienie gospodarki regionu poprzez wspieranie aktywności biznesowej oraz innowacyjności. Dostrzegam potencjał biznesowy naszego województwa i jestem przekonany, że pożyczki, których udzielamy przedsiębiorcom, pozwolą nie tylko na pobudzenie inwestycji, poprawę konkurencyjności firm czy zastosowanie nowoczesnych rozwiązań biznesowych. W szerszej perspektywie, wpływ rozwijającego się sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw będzie miał wpływ na poprawę i rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Środki finansowe, które oferujemy firmom chcącym podnosić swój potencjał, przysłużą się rozwojowi całego województwa lubelskiego, na co jako Marszałek zwracam szczególną uwagę.*

LRFR

Dni Otwarte Funduszy Europejskich

DOFE to coroczna impreza, którą organizuje Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. To czas, kiedy małe i duże przedsiębiorstwa, a także instytucje z całej Polski prezentują swoje funduszowe projekty. Tegoroczna – już dziewiąta – edycja święta Funduszy Europejskich zaplanowana została na 7–9 października 2022 r. W tym roku zapraszamy do Kraśnika.

DNI OTWARTE
Funduszy Europejskich

Marszałek
Województwa Lubelskiego
Jarosław Stawiarski

**KRAŚNIK
NIEDZIELA
9 PAŹDZIERNIKA**

VII KRAŚNIK PÓLMARATON
IM. 24 PUŁKU UŁANÓW
GODZ. 11.00-15.00

MIĄSTECZKO
EUROPEJSKIE
GODZ. 14.00-17.30

KONCERT
GWIAZD
GODZ. 16.30-20.00

**ROKSANA
WĘGIEL**

**DAWID
KWIATKOWSKI**

rpo.lubelskie.pl

DOFE są częścią prowadzonej przez Komisję Europejską kampanii #EU-inmyregion. Pozwala ona bliżej poznać różnorodność projektów realizowanych przy wsparciu dotacji unijnych.

Trochę historii

DOFE 2022, to już IX edycja tej imprezy. Warto wspomnieć, że w trakcie VIII edycji w roku 2021 wszelkie imprezy miały wiele ograniczeń związanych z pandemią COVID-19. Głównym elementem regionalnej odsłony DOFE była gala „Lubelskie dla Medyków” (18 września 2021 r.) W jej ramach Zarząd Województwa Lubelskiego uhonorował: 109 pracowników i 43 podmioty lecznicze, które w trakcie pandemii były liderami i uczestnikami tzw. projektów covidowych współfinansowanych z RPO WL. Wyróżniono także 3 firmy realizujące innowacyjne projekty unijne wprost związane z medycyną. Specjalnie dla laureatów wystąpili wówczas artyści Filharmonii Lubelskiej, Teatru Muzycznego w Lublinie oraz Krzysztof Cugowski z zespołem Mistrzów. Relację z Gali możecie obejrzeć na stronie

https://lublin.tvp.pl/56051602/gala-lubelskie-dla-medykow?fbclid=IwAR0CYuoTCYcEBmKG4CYAxKIYONku4ID5EzIgfWUjpbG9e9QMx4lq_sJ-gIMw.

W 2020 r. z racji panującej pandemii DOFE przeniosły się do rzeczywistości wirtualnej. Wszystkie działania, w tym prezentacje projektów Beneficjentów, realizowane były z użyciem materiałów audiowizualnych w tym poprzez transmisje wideo na portalu dniotwarte.eu. Mimo ograniczeń udało się chociażby nagrać 5 filmów poświęconych projektom współfinansowanym przez Fundusze Europejskie.

DZ RPO

DOFE dziś

Wzorem lat ubiegłych, także i teraz, Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 organizuje wydarzenia prezentujące projekty Beneficjentów programu. Ich celem jest udostępnienie szerokiej publiczności informacji o zrealizowanych przedsięwzięciach, sfinansowanych przy pomocy Funduszy Europejskich (FE). Udział Beneficjentów FE w „Dniach Otwartych” jest także doskonałą okazją do promocji tych podmiotów jak również ich działalności. W ramach DOFE IZ RPO WL 9 października planuje w Kraśniku:

- VII Półmaraton im. 24 Pułku Ułanów;

- wydarzenie plenerowe;
- stoiska Beneficjentów RPO WL biorących udział w DOFE;
- gry i zabawy dla najmłodszych;
- konkursy wiedzy o UE i FE;
- występy lokalnych grup muzycznych;
- koncerty Dawida Kwiatkowskiego i Roksany Węgiel.

Wszystkie szczegóły programu, podobnie jak relacje z przebiegu tegorocznych Dni Otwartych możecie śledzić na stronie internetowej rpo.lubelskie.pl. Znajdziecie tam również wyniki związanego z DOFE konkursu plastycznego „Lubelskie Pięknieje. Jak Fundusze Europejskie zmieniają Twoją okolicę” (III edycja). Przypominamy, że uczestnikami konkursu mogli być uczniowie szkół podstawowych.

 /LubelskieFunduszeEuropejskie

 /lubelskiefunduszeuropejskie

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e -mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Warszawska 14, 21–500 Biała Podlaska
tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82
e -mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Partyzantów 3, 22–400 Zamość
tel.: (84) 63 80 267
e -mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Mickiewicza 37, p. 112, 22–100 Chełm
tel.: (82) 56 51 921, 514 924 194
e -mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e -mail: drpo@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 75, fax: (81) 441 65 76
e -mail: defrr@lubelskie.pl

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20–072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e -mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20–704 Lublin tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e -mail: lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Obywatelska 4, 20–092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e -mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Biuro Certyfikacji
pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 441 65 82, fax: (81) 441 65 79
e -mail: certyfikacja@lubelskie.pl

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich
pon. 7:30–17:30; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20–151 Lublin
tel.: (81) 478 13 31, fax: (81) 478 13 32
e -mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

